

Protocol gebruikelijke zorg en richtlijnen hulp bij het huishouden gemeente Den Helder

Definities

Gebruikelijke zorg : “de normale, dagelijkse zorg die huisgenoten geacht worden elkaar onderling te bieden omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden”.

Het principe van “gebruikelijke zorg” heeft een verplichtend karakter en hierbij wordt geen onderscheid gemaakt op basis van sekse, religie, cultuur, gezinssamenstelling, de wijze van inkomensverwerving, drukke werkzaamheden/ lange werkweken of persoonlijke opvattingen over het verrichten van huishoudelijke taken.

Huisgenoot: “ieder persoon met wie de cliënt samen gemeenschappelijke woning bewoont”;

Leefeenheid: “alle bewoners die een gemeenschappelijke woning bewonen met als doel een duurzaam huishouden te voeren”.

Duurzaam huishouden: “alle huisgenoten met een gezamenlijke huisvesting, die samen bijdragen in de kosten van huishouding dan wel het op een andere wijze in elkaars verzorging voorzien”.

Huisgenoten en gezinsleden

Gebruikelijke zorg heeft een verplichtend karakter. Van zowel volwassenen als jonge huisgenoten wordt een bijdrage in het huishouden verlangd. Rekening wordt gehouden met de ontwikkelingsfase van kinderen.

Uitgangspunten zijn:

- van huisgenoten jonger dan 5 jaar wordt geen bijdrage gevraagd;
- van huisgenoten van 5 tot en met 12 jaar wordt verwacht dat er huishoudelijke taken kunnen worden verricht (bv. opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen en kleding in de wasmand gooien);
- van huisgenoten van 13 tot en met 17 jaar wordt naast de genoemde werkzaamheden voor kinderen tot en met 12 jaar ook verwacht dat de bedden worden verschoond, de stofzuiger gehanteerd, alle boodschappen kunnen doen;
- Van alle huisgenoten ouder dan 18 jaar wordt verwacht dat alle werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd;
- Er wordt geen rekening gehouden met school en hobby werkzaamheden van kinderen;
- Indien huisgenoten alleen aanwezig zijn in het weekend (kinderen door de week op kamers elders, echtgenoten werken buiten de stad en komen alleen in het weekend thuis) wordt van deze huisgenoten verwacht dat de schoonmaakwerkzaamheden in het weekend worden uitgevoerd.
- Indien de huisgenoten niet ieder weekend thuishouden wordt hier rekening mee gehouden indien aan de volgende kenmerken wordt voldaan:
 - het is inherent aan het werk/opleiding;
 - heeft een verplichtend karakter;
 - het is voor een aaneengesloten periode van tenminste 7 etmalen (bv. internationale vrachtwagenchauffeurs, medewerkers in de off-shore, mariniers enz.

Voor de periodes dat deze huisgenoten niet aanwezig zijn kan hulp worden geboden. De perioden dat deze huisgenoten wel thuis zijn (langer dan één week) wordt geen hulp aangeboden.

Niet gewend zijn of de vaardigheden missen.

Redenen als “niet gewend zijn om ”of geen huishoudelijk werk willen en/of kunnen verrichten”” leiden niet tot aanspraak op hulp.

Dreigende overbelasting huisgenoten

Indien de verzorgende huisgenoot overbelast dreigt te worden dan wordt hier incidenteel rekening mee gehouden. Maatwerk wordt hier geboden.

Uitzonderingen bij bijzondere leefsituaties

Kamer huren bij de cliënt

Als een cliënt een kamer verhuurt aan een derde wordt de huurder niet tot de leefeenheid gerekend. De huurder wordt in staat geacht de gehuurde ruimte(n) schoon te houden en een evenredige bijdrage te leveren aan de gezamenlijke ruimten.

Geclusterd wonen

Een cliënt woont zelfstandig, met meerdere mensen in één huis met de huisgenoten. In dergelijke situaties heeft men in ieder geval wel een eigen woon/slaapkamer en de overige ruimten worden in meer of mindere mate gemeenschappelijk gebruikt.

In de berekening van de omvang van hulp wordt het schoonmaken van de eigen woonruimte(n) en slechts een evenredig deel van de gemeenschappelijke ruimten meegerekend.

Leef- en woongemeenschappen

Een cliënt woont zelfstandig met meerdere mensen in één gebouw en vormt hiermee wel een leefeenheid. Met andere woorden; de cliënt vormt een duurzaam huishouden met de huisgenoten. Vrijwel alle leefgemeenschappen kennen een of meer gezamenlijke bindende factoren, meestal met een religieuze of spirituele inhoud. Van de overige bewoners wordt verwacht dat de huishoudelijke taken worden overgenomen.

Algemeen

- Bij de vaststelling van de noodzaak van huishoudelijke hulp is de situatie van *diegene die hulp* nodig heeft leidend.
D.w.z. diegene die de huishoudelijke taken door lichamelijke/psychische beperkingen al of niet tijdelijk niet kan uitvoeren.
- Bij de vaststelling van de noodzaak van huishoudelijke hulp is tevens leidend de vraag of een huisgenoot (huisgenoten) de taken van de aanvrager kan/kunnen overnemen.
- Bij het vaststellen van de omvang van de huishoudelijke hulp wordt uitdrukkelijk meegewogen de werkzaamheden die de aanvrager wel kan uitvoeren.
- Het resultaat van de werkzaamheden moet zijn een schoon en leefbaar huis.

Algemeen afwegingskader

- Het resultaat moet zijn een schoon en leefbaar huis;
- De aangeboden hulp betreft de woonkamer, keuken, wc, natte cel, één slaapkamer *en de gang*;
- Het betreft niet de tuin, de hobbykamer, extra slaapkamers wanneer het een één/twee persoonshuishouden betreft en de zolder;
- Er is geen noodzaak voor hulp bij het eten bereiden (maaltijdservice), ramenwassen(buitenom) boodschappen (boodschappenservice):
- Bij de indicatie wordt rekening gehouden met het sociale netwerk van de aanvrager;
- Hulp bij het huishouden wordt als algemeen gebruikelijk geacht, wanneer er in een huishouden al voor de aanvraag van de diensten van een externe huishoudelijke hulp gebruik wordt gemaakt ;
- Uitgangspunt is dat de uit te voeren werkzaamheden maximaal 1x p.w. noodzakelijk zijn.
- Bij de vaststelling van de normtijden is rekening gehouden met een huisdier;
- Huishoudelijke hulp wordt aangeboden vanaf een half uur per week en kan worden uitgebreid in tijdsperioden van 15 minuten;
- Alleen werkzaamheden die de aanvrager niet zelf kan doen en waarvoor geen mantelzorger(s) beschikbaar zijn, worden gecompenseerd (bv. men kan wel afstoffen, afwassen, de was doen e.d.);
- Er wordt geen tijd geïndiceerd voor het doen van de afwas en in- en uitruimen van de vaatwasmachine (hoe doet men dat op andere dagen?).
- Er wordt maatwerk verleend.

Normtijden

De volgende werkzaamheden dienen noodzakelijk te zijn. De meeste werkzaamheden worden éénmaal per week uitgevoerd. Het is voor te stellen dat niet ieder werk elke week moet worden gedaan. In overleg met de cliënt worden de werkzaamheden zo goed mogelijk verdeeld. Uitgangspunt is ook dat de cliënt zoveel mogelijk zelf doet en/of meehelpt. De normtijden zijn incl. een sociale component (koffie drinken bv)

Tabel 1

Hulp bij het huishouden Categorie 1	<p>1.1 Licht huishoudelijk werk Opruimen, stof afnemen, bedden opmaken, huishoudelijke afval opruimen</p> <p>1.2 Zwaar huishoudelijk werk Stofzuigen, schrobben, dweilen, sanitair en keuken schoonmaken, bedden verschoneren</p> <p>1.3 Kleding/Linnengoed wassen. Het sorteren en wassen van kleding met behulp van een wasmachine, centrifugeren, ophangen/afhalen of was, vouwen, strijken en opbergen.</p>
Hulp bij het huishouden Categorie 2 (bestaat uit categorie 1, aangevuld met de hiernaast genoemde activiteiten)	<p>2.1 Anderen in het huishouden helpen met het verzorging/bereiding van maaltijden</p> <p>2.2 Dagelijkse organisatie van het huishouden - Organiseren, plannen van huishoudelijke taken.</p> <p>2.3 Het actief signaleren van veranderingen van de gezondheidssituatie, de leefomstandigheden en de sociale omgeving van de cliënt.</p>

Normtijden per week

Tabel 2

Alle werkzaamheden hulp bij het huishouden categorie 1		
1 persoonshuishouden	2,5 uur	
2 persoonshuishouden (echtpaar)	2,5 uur	indien 1 slaapkamer in gebruik is
Elke persoon extra	0,5 uur	i.v.m. 1 slaapkamer extra te doen
Component COPD/allergie (mits woning is gesaneerd)	1 uur	

Wanneer de lichte werkzaamheden wel zelf kunnen worden uitgevoerd zijn de normtijden:
Tabel 3

1 persoonshuishouden	2 uur	
2 persoonshuishouden (echtpaar)	2 uur	Indien 1 slaapkamer in gebruik is
Elke persoon extra	0,15 min	i.v.m. 1 slaapkamer extra te doen
Component COPD?Allergie (mits woning is gesaneerd)	0,45 min.	

Bovenstaande normtijden zijn als volgt opgebouwd:

Al het licht huishoudelijk werk	ca	0,30 minuten (niet gespecificeerd)
Stofzuigen	ca	0,30
Schrobben/dweilen	ca	0,15
Badkamer en wc	ca	0,20
Keuken schoonmaken	ca	0,20
Bedden verschonon	ca	0,15
Was verzorgen	ca	0,20

De indeling van de werkzaamheden wordt door de cliënt bepaald.

Indicatie voor meerdere malen per week

In principe wordt een hulp één maal per week ingezet. Er zijn omstandigheden dat de hulp vaker moet komen.

Situaties waarbij meerdere malen per week hulp noodzakelijk is kunnen voorkomen wanneer er sprake is van een gezin met meerdere kleine kinderen. De was moet meerdere keren per week worden gedaan evenals het toilet en badkamer e.d. Het meerwerk wordt niet beoordeeld per kind maar per huishouden.

Indiceren voor HbhII

In principe worden bij een indicatie voor HbhII alle werkzaamheden uit HbhI verricht (zie Tabel 1). De extra component wordt genoemd bij categorie 2.

Het uitgangspunt voor een indicatie voor HbhII moet zijn dat de hulp meer dan 1x per week ingezet moet worden.

Belangrijkste component voor een indicatie HbhII moet zijn, dat de ingezette hulp zodanige vaardigheden en classificatie moet hebben die noodzakelijk zijn om met de cliënt om te kunnen gaan.

Indien bij een herindicatie blijkt dat er geen HbhII maar HbhI ingezet kan worden dan is het geen belemmering dat er dan een andere hulp ingezet gaat worden. Gewend zijn aan een bepaalde hulp is geen criterium.

Herindicatie

Op gezette tijden worden cliënten geherindiceerd. De herindicaties vinden altijd bij de cliënt thuis plaats. Wanneer uit de herindicatie blijkt dat er minder uren ingezet kunnen worden dient dit in de rapportage goed gemotiveerd te worden. De cliënt tekent voor wel/niet akkoord. De uitkomst van deze herindicatie kan zijn:

1. er worden meer uren geïndiceerd;
2. er worden minder uren geïndiceerd;
3. er is een wijziging in de indicatie voor Hbh1 en 2

Beleid bij wijziging uren/categorie;

1. Wanneer uit de herindicatie blijkt dat meer uren noodzakelijk zijn wordt per direct meer uren ingezet;
2. Wanneer uit de herindicatie blijkt dat de hulp categorie Hbh1 gewijzigd moet worden in Hbh categorie 2 wordt per direct deze wijziging doorgezet;
3. Wanneer uit de herindicatie blijkt dat er minder uren nodig zijn dan worden de volgende regels in acht genomen:
 - a. wanneer de cliënt tijdens het gesprek aangeeft akkoord te zijn met de vermindering van de uren, wordt de ingangsdatum van de wijziging *2 perioden* (*1 periode = 4 weken*) na het verzenden van de beschikking;
 - b. wanneer de cliënt het niet eens is met de wijziging dan volgt een gewenningsperiode van *6 perioden*;
4. Wanneer uit de herindicatie blijkt dat de ingezette hulp van categorie 2 naar 1 gewijzigd moet worden dan worden de volgende regels in acht genomen:
 - a. wanneer de cliënt tijdens het gesprek aangeeft akkoord te zijn met de wijziging van categorie, wordt de ingangsdatum van de wijziging *3 perioden* na het verzenden van de beschikking;
 - b. wanneer de cliënt het niet eens is met de wijziging dan volgt een gewenningsperiode van *6 perioden* na verzenden beschikking.
5. Wanneer uit de herindicatie blijkt dat de ingezette hulp van categorie 2 naar 1 gewijzigd moet worden **én** dat tevens het aantal uren moet worden verminderd dan worden de volgende regels in acht genomen:
 - a. wanneer de cliënt tijdens het gesprek aangeeft akkoord te zijn met de wijziging van categorie en het aantal uren, wordt de ingangsdatum van de wijzigingen *3 perioden* na het verzenden van de beschikking;
 - b. wanneer de cliënt het niet eens is met de wijzigingen dan is de gewenningsperiode voor de wijziging van categorie *6 perioden*;
 - c. er vindt geen cumulatie van gewenningsperioden plaats.